

กระทู้ถามที่ ๔๔๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรบผลการปฏิบัติของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ดังต่อไปนี้

ตามรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปีที่ ๒ (วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึง ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔) รัฐบาลได้แถลงแนวนโยบายหลักไว้ทั้งสิ้น ๑๒ นโยบายและได้นำเสนอนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ความละเอียดปรากฏแล้วนั้น ในนโยบายข้อ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม ในประเด็นเพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคมและขับเคลื่อนนโยบายในการสร้างความสงบสุขของประเทศ ได้มีการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation Ad hoc Center : JSOC) จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงยุติธรรม ได้มีการจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม โดยให้หน่วยรับงบประมาณใดเป็นผู้รับผิดชอบ และมีการดำเนินการอย่างไร ภายใต้กรอบงบประมาณประจำปี ๒๕๖๖ เพื่อสร้างความปลอดภัยและความเชื่อมั่นให้แก่สังคมและประชาชน ใช้งบประมาณเท่าใด และจะทำการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทั่วไปทราบทางใด ขอรบรายละเอียด

๒. การดำเนินงานของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation Ad hoc Center : JSOC) มีผลการปฏิบัติอย่างไร มีแนวทางในการควบคุมผู้ที่เตรียมจะปล่อยตัวในกลุ่ม ๗ ฐานความผิดดังกล่าวอย่างไร และขณะนี้เมื่อมีกฎหมายบัญญัติบังคับใช้แล้ว กระทรวงยุติธรรมได้จัดการอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติ ขอรบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๔๗ ร.

ของ พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีตินานาถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล แบบบัญชีรายชื่อ
เรื่อง ขอรบผลการศึกษาปฏิบัติของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

ข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กรณีขอรบผลการศึกษาปฏิบัติของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัย
ของประชาชน ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

๑.๑ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของ
คณะกรรมการกฤษฎีกาของวุฒิสภา และคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ได้ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๖
(ปีปฏิทิน) หรือไตรมาสที่ ๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในการดำเนินการเพื่อสร้างความเชื่อมั่น
ในความปลอดภัยให้แก่สังคมและประชาชน ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ได้แก่ สำนักงานกิจการยุติธรรมรับผิดชอบ
การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติในภาพรวม กรมราชทัณฑ์ดำเนินการบังคับโทษและดำเนินการ
ตามมาตรการแก้ไขฟื้นฟูตามคำสั่งของศาล การคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือการคุมขังฉุกเฉิน
ตามร่างพระราชบัญญัติ และกรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักในการติดตามเฝ้าระวัง
ผู้กระทำผิดคดีทางเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษในชุมชนตามคำสั่งของศาล ซึ่งศาล
อาจกำหนดระยะเวลาในการเฝ้าระวังได้นานถึง ๑๐ ปี เพื่อเป็นการรองรับการปฏิบัติงานตามภารกิจ
การเฝ้าระวัง กรมคุมประพฤติได้เสนอคำขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖
ตามขั้นตอนไปยังสำนักงบประมาณ ภายใต้โครงการพัฒนาการสร้างความเชื่อมั่นต่อชุมชนด้วยมาตรการ
คุมประพฤติ กิจกรรม : การติดตามเฝ้าระวังผู้กระทำผิดที่มีลักษณะพิเศษในชุมชน วงเงินงบประมาณ
จำนวน ๑,๘๑๒,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นในการดำเนินการติดตามดูแลผู้กระทำผิด
คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ การศึกษาวิจัย การพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศ
ตลอดจนการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ผ่านสื่อมวลชน แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตียังไม่มีผล
บังคับใช้และค่าใช้จ่ายบางส่วนเป็นการฝึกอบรม จึงไม่ได้รับการจัดสรรกรอบวงเงินงบประมาณตามที่
เสนอขอดังกล่าว อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี เพื่อรองรับการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความปลอดภัยในชุมชน
กรมคุมประพฤติจำเป็นต้องปรับแผนการใช้ประมาณในการดำเนินการติดตามผู้กระทำผิดคดีจากวงเงิน
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติ
ที่มีบทบาทในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติและขอรับการจัดสรรวงเงินงบประมาณเพิ่มเติม
โดยคาดว่าจะต้องใช้งบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตามเฝ้าระวังผู้พ้นโทษ ค่าเบี้ยประชุม
คณะกรรมการภายใต้ร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๒ คณะ คือ ๑. คณะกรรมการป้องกันการกระทำ

ความผิดซ้ำ ๒. คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำ ตลอดจน การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจเพื่อความมั่นใจในความปลอดภัย รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๐๕,๔๘๐ บาท ปัจจุบันกรมคุมประพฤติได้ประสานงานเบื้องต้นกับสำนักงานประมาณ ในการใช้จ่าย งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สำหรับกิจกรรมดังกล่าว โดยจะต้องมีการปรับแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณในโอกาสแรกก่อน และหากร่างพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้และ มีงบประมาณไม่เพียงพอ กรมคุมประพฤติจะดำเนินการขอรับการจัดสรรงบกลางไปยังสำนักงานประมาณ ต่อไป

๑.๒ กรมคุมประพฤติได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้สังคมรับรู้เพื่อขับเคลื่อนภารกิจ ผ่านวิธีการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑.๒.๑ การจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การพัฒนาระบบเฝ้าระวังการกระทำ ผิดซ้ำในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด โดยการจัดประชุมสัมมนาผ่านระบบ ทางไกลจากกรมคุมประพฤติไปยังสถานที่จัดกิจกรรมในพื้นที่ ๔ ภาคทั่วประเทศ ในจังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อสร้าง การรับรู้ความเข้าใจต่อกลไกการเฝ้าระวังผู้กระทำผิดคดีทางเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ ของกรมคุมประพฤติ และการดำเนินการของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินการของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนคิดเป็น ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๖

๑.๒.๒ การประสานงานกับกรมการปกครอง เพื่อขอความร่วมมือแจ้งอำเภอทราบ ภารกิจ ในการเฝ้าระวังติดตามผู้พ้นโทษคดีสะเทือนขวัญและอำนวยความสะดวกให้ผู้แทนจากสำนักงาน คุมประพฤติ ไปประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับภารกิจติดตามเฝ้าระวังผู้กระทำผิดคดีทางเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ และสอบถาม ความคิดเห็นในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านประจำเดือน โดยสำนักงานคุมประพฤติทั่วประเทศ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ มีกำนันผู้ใหญ่บ้านจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศแสดง ความคิดเห็นจำนวน ๒,๙๐๒ คน ปรากฏผลเห็นด้วยกับการดำเนินงานของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวัง ความปลอดภัยของประชาชนที่จะเฝ้าระวังผู้กระทำผิดคดีทางเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง โดยใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ (EM) มาตรการคุมประพฤติเข้มข้น และกลไกทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว ผู้นำชุมชน อาสาสมัครคุมประพฤติช่วยติดตาม คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๒.๕

๑.๒.๓ การดำเนินโครงการการพัฒนาระบบเฝ้าระวังการกระทำผิดซ้ำในชุมชน จากปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด โดยร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ดำเนินการ ประชาสัมพันธ์และลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นจากประชาชนจำนวน ๔,๐๒๗ คน ในพื้นที่ ๔ ภาค ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ

การดำเนินการของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๗๐.๙๒ และมีข้อเสนอแนะให้กระทรวงยุติธรรมเร่งผลักดันกฎหมาย พร้อมศึกษา วิจัย และนำเทคโนโลยี มาช่วยเฝ้าระวังติดตามกลุ่มนักโทษคดีรุนแรง เช่น อุปกรณ์ EM กล้อง CCTV และส่งเสริมการสร้าง การรับรู้และความเข้าใจในชุมชน นอกจากนี้ยังอยากให้ภาคประชาชนหรือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการให้โอกาสผู้พ้นโทษ เพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ เช่น การสร้างงาน สร้างอาชีพ

นอกจากนี้ได้มอบหมายให้สำนักงานคุมประพฤติทุกแห่งเร่งประชาสัมพันธ์สร้าง การรับรู้และความ เข้าใจให้กับหน่วยงานภาคี อาสาสมัคร และภาคประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมในทุกพื้นที่แล้ว

คำตอบข้อที่ ๒

๒.๑ จากกรณีคดีอาชญากรรมสะเทือนขวัญแก่ประชาชน กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่ง ที่ ๒๕/๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน Justice Safety Observation Ad hoc Center, Ministry of Justice หรือศูนย์ JSOC เพื่อดำเนินการบริหาร จัดการกลุ่มผู้พ้นโทษที่ก่อคดีอาชญากรรมที่มีลักษณะรุนแรงหรือสะเทือนขวัญแก่ประชาชนใน ๘ ฐาน ความผิด ได้แก่ (๑) ฆ่าหรือข่มขืนเด็ก (๒) ฆ่าข่มขืน (๓) ฆาตกรต่อเนื่อง (๔) ฆาตกรโรคจิต (๕) สังหารหมู่ (๖) ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์โดยการฆ่า (๗) เรียกค่าไถ่ และ (๘) นักค้ายาเสพติด รายสำคัญ การทำงานเป็นลักษณะเชิงบูรณาการกับหน่วยงานภาคี เช่น กรมการปกครอง สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ โดยกรมราชทัณฑ์เป็นผู้คัดกรองรายชื่อผู้พ้นโทษเหล่านั้นและนำข้อมูลส่งต่อให้ ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนประสานงานในพื้นที่ เพื่อการติดตามผู้พ้นโทษภายหลัง ปลดปล่อยตัว มิให้หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ โดยให้หน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ คณะกรรมการระดับอำเภอ รายงานผลให้ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนทราบเป็นประจำทุก ๑ เดือน หากพบว่ามีปัญหาไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ให้คุมประพฤติดำเนินการช่วยเหลือสงเคราะห์ จนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ จึงหยุดติดตามปลดจากบัญชีการเฝ้าระวัง

ปัจจุบันศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนได้จัดทำบัญชีผู้กระทำผิด เพื่อเฝ้าระวังไว้จำนวน ๓ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มเฝ้าระวัง ๑ คือ กลุ่มผู้พ้นโทษที่กรมราชทัณฑ์คัดกรองรายชื่อมาให้ศูนย์เฉพาะกิจ เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนติดตามอยู่จำนวน ๑๓๒ ราย ซึ่งได้รับรายงานจากพื้นที่ว่า บางส่วนยังไม่พบตัว อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบสถานะไม่ปรากฏว่ากลุ่มเฝ้าระวัง ๑ หวนกลับไป กระทำผิดซ้ำในคดีลักษณะรุนแรงสะเทือนขวัญ

กลุ่มเฝ้าระวัง ๒ คือ กลุ่มผู้กระทำผิดคดีทางเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงที่ใกล้พ้นโทษและอาจ ได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษ ซึ่งมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวและ นำอาสาสมัครคุมประพฤติเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรม โดยกรมคุมประพฤติ ทดลองนำร่องติดตามจำนวน ๒๗ ราย ปรากฏว่าพันการคุมความประพฤติด้วยดี ทั้งนี้ เพื่อความ รอบคอบในการดำเนินการกับกลุ่มนี้ ได้มีการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้นำ

ชุมชนตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ซึ่งผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะดำเนินการคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๖

กลุ่มเป้าหมาย ๓ คือ กลุ่มผู้กระทำผิดคดีอาชญากรรมสะท้อนขวัญที่เพิ่งก่อเหตุ ดำเนินการติดตามเฝ้าฟังความคืบหน้าในการดำเนินคดีและวางแผนรองรับเมื่อได้รับการปล่อยตัวจำนวน ๒๖ ราย

๒.๒ การเตรียมการรองรับเมื่อร่างพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ (คาดว่าไตรมาส ๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖) ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนยังคงดำเนินการติดตามเฝ้าระวังผู้พ้นโทษได้รับการปล่อยตัวก่อนพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ต่อไป สำหรับผู้ที่กำลังจะพ้นโทษและผู้กระทำผิดที่ถูกจับกุมใหม่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ซึ่งบทบาทการพิจารณาใช้มาตรการภายหลังพ้นโทษจะเป็นของศาลยุติธรรม และพนักงานคุมประพฤติจะเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามเฝ้าระวังในชุมชนภายหลังพ้นโทษ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ กรมคุมประพฤติจึงได้มีคำสั่งที่ ๘๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเตรียมการรองรับร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการจัดทำอนุบัญญัติหรือกฎหมายลำดับรอง การจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ มีการจัดทำโครงสร้างอัตรากำลังโดยในระยะเร่งด่วนกรมคุมประพฤติได้ขอรับการจัดสรรอัตรากำลังพนักงานราชการจำนวน ๒๒๔ อัตรา แบ่งเป็นอัตรากำลังที่ประจำอยู่ในสำนักงานคุมประพฤติทั่วประเทศ แห่งละ ๖ อัตรา และประจำอยู่ที่ส่วนกลางจำนวน ๖ อัตรา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำคำขอรับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังไปยังสำนักงาน ก.พ. นอกจากนี้กรมคุมประเวดียังได้ดำเนินการเตรียมหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรซึ่งประกอบด้วย พนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติ การเตรียมระบบสารสนเทศและเตรียมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความพร้อมในการใช้งานตามภารกิจเมื่อร่างพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ กรมคุมประพฤติจะได้เร่งรัดการเตรียมการรองรับร่างพระราชบัญญัติในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยให้กับประชาชนและสังคมต่อไป